

(S 2.) İş kazası 22.7.1973 tarihinde meydana gelmiştir. Hak sahipleri, 31.1.1980 tarihinde gelir bağlanmasını istemişlerdir. Böylece iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını isteyebilme hakkını doğuran olay tarihinden, Kuruma başvuru tarihi ve işbu dava tarihi olan 9.3.1981 gününe kadar, 5 sene fazla bir zaman geçtiği ortadadır. 506 sayılı Yasanın 99. maddesindeki sürenin, hak düşürücü bir süre olduğu ve mahkemece re'sen gözönünde tutulması gerektiği de açıktır.

Öte yandan, işveren aleyhine işbu iş kazası nedeniyle açılan maddi tazminat davasında, sigorta tahsisleri indirilmemiş ve zararın tümü işverenden alınmış olduğuna göre, ayrıca Kurum'dan gelir bağlanmasının istenilmesi, halinde, bu nitelikteki bir talebin kabulünün, sebepsiz zenginleşmeye yol açacağı da düşünülmelidir.

Açıklanan nedenlerle, zararı işverence giderildiğinden dolayı sigorta hakkı oluşmayan, ya da hak düşürücü süre nedeniyle hakkı düşen sigortalının, 506 sayılı Yasanın 11. maddesi çerçevesinde, olayın iş kazası sayılmasını tesbit ettirmek istemesinde, hukuki bir yararı da söz konusu olamaz.

Bu nedenlerle davanın reddi gerekirken, yazılı biçimde kabulüne karar verilmiş olması, usul ve kanuna aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

Sonuç : Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenle bozulmasına ve temyiz peşin harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 19.10.1981 gününde oybirliği ile karar verildi.

Kararın İncelenmesi

I. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin yukarıya alınan kararına konu olan olaylar ile söz konusu karar nedeniyle ortaya çıkan hukuki sorunları, kısaca şöyle özetlemek olanaklıdır :

1. Davacının mirasbırakanı, bir kaza sonucu ölmüştür.

a) Davacı, mirasbırakanının ölümüne yolaçan kazanın, iş kazası olarak tespit edilmesini ve kendisine gelir bağlanmasına karar verilmesini, alt mahkemeden istemiştir.

b) Alt mahkeme, davacının söz konusu isteğini kabul ederek, bu doğrultuda bir karar vermiştir.

c) Alt mahkeme kararının davalı Kurum tarafından temyiz edilmesi üzerine, hukuki uyumsuzluk, Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin önüne gelmiştir.

Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, alt mahkemenin kararını yerinde bulmamış ve söz konusu kararın bozulmasına karar vermiştir. Çünkü, Yargıtay 10. Hukuk Dairesine göre :

aa) İş kazasının meydana geldiği tarih ile hak sahiplerinin Sosyal Sigortalar Kurumuna başvurduğu tarih arasında, 5 yıldan fazla bir süre bulunmaktadır.

bb) İşverene karşı söz konusu iş kazası nedeniyle açılan maddi tazminat davasında, sosyal sigorta tahsisleri indirilmeyerek, maddi zararın tümü işverenden alınmıştır. Bu durumda, ayrıca Kurumdan gelir bağlanmasını isteme, davacının sebepsiz zenginleşmesine yolaçacaktır.

2. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin söz konusu kararıyla ortaya çıkan hukuki sorun, görüldüğü üzere, iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını isteme hakkının belirli bir süreye bağlı bulunup bulunmadığı ile iş kazasının meydana gelmesinden sonra, önce işverene başvuruların, daha sonra Kuruma başvurup başvuramayacakları olmaktadır.

II. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin anılan kararının konusunu oluşturan olayda, sigortalı, karardan anlaşıldığı kadariyle, kaza sonucu yaşamını yitirmiştir. Ancak, söz konusu kaza olayının, iş kazası niteliğinde olup olmadığı, kararın metninden açık bir biçimde anlaşılamamaktadır.

1. Davacı, söz konusu kaza olayının, yargı yerince iş kazası olarak saptanması üzerinde durmuştur. Bu nedenle de, iş kazasından dolayı kendisine bir gelir bağlanmasına karar verilmesini amaçlamıştır. Çünkü, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası edimlerinden yararlanabilmenin ilk koşulu, sigorta olayının gerçekleşmesi, yani bir iş kazasının veya meslek hastalığının doğmasıdır (ayrıntılı bilgi için bak: M. Çenberci, Sosyal Sigortalar Kanunu Şerhi, Ankara 1977, sh. 194 vd.; A. C. Tuncay, Sosyal Güvenlik Dersleri, İstanbul 1982, sh. 118 vd.; K. Tunçomağ, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, İstanbul 1975, sh. 324 vd.).

2. Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, esas olarak olaydaki kazanın, iş kazası olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceği üzerinde durmamaktadır.

a) Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin, kararının konusunu oluşturan kaza olayını iş kazası olarak kabul ettiği söylenebilir. Çünkü, kararın metninde, «... İş kazası 22.7.1973 tarihinde meydana gelmiştir.» ve «... işbu iş kazası nedeniyle..» gibi anlatımlara yer verilmiştir.

b) Karar metninde, davacının, kendisine ölüm aylığı bağlanmasını istediğinden sözedilmiştir.

aa) Ölüm aylığının bağlanması isteği, kaza olayının iş kazası olarak tesbiti isteğiyle çelişmektedir. Gerçekten, ölüm aylığı, ölüm sigortasının sağlanan bir yardımıdır. Sigortalının her türlü ölümü ise, ölüm sigortası hükümlerinin uygulanmasını gerektirmektedir. Nitekim, sigortalının ölümünün, ancak iş kazasının veya meslek hastalığının dışındaki bir nedenle ortaya çıkması durumunda, ölüm sigortası hükümleri uygulanmaktadır. Sigortalının iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle ölümü durumunda da, ölüm sigortası yerine, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası hükümleri söz konusu olacaktır (bak. M. Cuhruk/H. S. Çolakoğlu/ A. A. Bükey, Sosyal Sigortalar, Kanun-Şerh-İçtihat, Ankara 1977, sh. 639-640; Çenberci, sh. 503; F. H. Saymen/M. Ekonomi, Sosyal Sigortalar Tatbikatı, İstanbul 1963, sh.

93-94; *Tuncay*, sh. 162-163; *Tunçomağ*, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, sh. 440).

Bu nedenle, davacının biryandan kaza olayını iş kazası olarak tespit ettirmek istemesi ve öteyandan da ölüm aylığının bağlanmasını talep etmesi, uygun düşmemiştir. Doğrusu, ya kaza olayının iş kazası olarak tespit ettirilmesinden vazgeçilerek, ölüm aylığının bağlanmasını istemek; ya da kaza olayının iş kazası olduğu üzerinde durularak, ölüm aylığı yerine, iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını istemektir.

bb) Davacının söz konusu seçeneklerden hangisini seçmesinin kendi yararına olacağını bilmek, mevcut verilerle olanaksız ise de, anılan seçeneklerden hangisini seçmesi gerektiği kestirilebilir. Gerçekten, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası açısından sadece sigortalı olmak yetiştir. Çünkü, iş kazası ve meslek hastalığı sigortası, kısa vadeli sigorta-lardandır (*Çenberci*, sh. 210 - 211; *Tuncay*, sh. 118 - 119; *Tunçomağ*, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, sh. 331). Ölüm sigortasında ise; sigortalının, toplam olarak 1800 gün veya enaz 5 yıldan beri sigortalı bulunup, sigortalılık süresinin her yılı için ortalama olarak 180 gün sakatlık, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ödemiş olması zorunludur (SSK. m. 66/c). Buna göre, olayda ölen sigortalı bekleme süresini doldurmamışsa; ölen sigortalının haksahibi yakını olan davacı, iş kazası ve meslek hastalığı sigortasından gelir bağlanmasını (Gelir konusunda ayrıntılı bilgi için bak. *Cuhruk/Çolakoğlu/Bükey*, sh. 253 vd.; *Çenberci*, sh. 259 vd.; *Saymen/Ekonomi*, sh. 106 - 109; *Tuncay*, sh. 130 vd.; *Tunçomağ*, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, sh. 350 vd.) istemekten başka bir seçeneğe sahip bulunmayacaktır.

cc) Bu açıdan kararda, davacının isteği üzerinde yeterince durulmadığı görülmektedir. Oysa, maddi olgular ile bunlara dayanan isteklerin sağlıklı biçimde belirlenmesi, uygulama açısından doğru sonuçlara ulaşabilmenin önkoşulu olmaktadır (*M. Çenberci*, İHU, SSK. m. 99 (No. 1)). Ancak, ölüm aylığı ile iş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle bağlanacak gelirin, aşağıda görüleceği üzere, SSK. m. 99 tarafından aynı hukuki sonuçlara tabi tutulması karşısında, bu konuyu irdelemenin fazlaça pratik bir yararı da bulunmamaktadır. Bu nedenle, aşağıdaki açıklamalarda, Yargıtay 10. Hukuk Dairesine uyularak, davacının iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını istediği noktadan hareket edilecektir.

3. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin söz konusu kararda asıl üzerinde durduğu konu, önce davacının, iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını isteme hakkını süresinde kullanıp kullanmadığı noktasıdır.

a) Sigortalı ile haksahibi yakınlarının yükümlerinden birisi de, bunların sosyal sigorta haklarını belli süre içinde kullanmaları yükümüdür. Söz konusu yükümün pozitif hukukumuzdaki yasal dayanağı ise, Sosyal Sigortalar Kanununun 99. maddesidir (SSK. m. 99'a ilişkin Anayasaya aykırılık iddiası, Anayasa Mahkemesi'nce «itirazcı mahkemenin yetkisizliği» gerekçesiyle reddedilmiştir, bak. *AYMK.*, 25.9.1980 - 59/53 - RG. 23.11.1980, No. 17169). Buna göre, sigortalı ile haksahibi yakınları; iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, analık ve ölüm sigortalarından doğan haklarını, 5 yıllık bir zaman parçası içinde Kuruma karşı kullanmak zorundadır (SSK. m. 99/I).

5 yıllık sürenin başlangıcı, ilgili hakkı doğuran olay tarihidir. Buna göre de, 5 yıllık süre, hakkı doğuran olayın (yani, iş kazası ve meslek hastalığının, hastalığın, analığın ve ölümün) gerçekleştiği günden itibaren hesaplanacaktır.

Aslında, burada sosyal sigorta haklarının, ancak bu hakları isteme koşullarının (*muacceliyetin*) gerçekleştiği andan itibaren istenebilmesi söz konusudur. Değişik bir söyleyişle, «hakkı doğuran olay tarihinden itibaren 5 yıl içinde isteme» deyiminin; iş kazası ve meslek hastalığı, hastalık, analık ve ölüm sigortasından doğan hakların, ancak bu hakların *muacceliyetinin* gerçekleştiği andan itibaren istenebileceği biçiminde anlaşılması, yerinde olacaktır (*Tunçomağ, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, sh. 270. Karş. Saymen/Ekonomi, sh. 170*).

b) Sigortalı ile yakınları sosyal sigorta haklarını 5 yıl içinde kullanmadıkları takdirde, onların bu hakları düşer ve giderek, bunların Kurumdan gelir ve aylık isteme hakkı, ortadan kalkar. Bu hukuki sonucun nedeni, SSK. m. 99/I'deki 5 yıllık sürenin, yıllanma süresi yerine, bir *hak düşürücü süre* olmasıdır (*Cuhruk/Çolakoğlu/Bükey, sh. 1000; Çenberci, sh. 743; T. Ozanoğlu/ S. Yalınzoğlu/H. A. Tümer, Açıklamalı - İctihatlı Sosyal Sigorta Mevzuatı II, Ankara 1974, sh. 1517; Saymen/Ekonomi, sh. 170; Tunçay, sh. 112; Tunçomağ, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, sh. 270 - 271*). Nettekim, SSK. m. 99'un madde başlığı ile metni de, buradaki 5 yıllık sürenin bir hak düşürücü süre niteliğinde olduğunu göstermektedir. Gerçekten, önce SSK. m. 99'un madde başlığı, «hakkın düşmesi» adını taşımaktadır. Sonra da, SSK. m. 99/I'in metninde, «... hakları.. istenmezse düşer..» anlatımına yer verilmiştir.

Bu nedenle, Borçlar Kanunu'nun yıllanmanın durmasına ve kesilmesine ilişkin hükümleri, burada uygulanmayacak; ancak, sürelerin hesaplanmasına ilişkin hükümlerinden yararlanılacaktır (*Cuhruk/Çolakoğlu/Bükey, sh. 1000; Çenberci, sh. 743; Saymen/ Ekonomi, sh. 171; Tunçomağ, Sosyal Güvenlik Kavramı ve Sosyal Sigortalar, sh. 271*).

c) Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin kararına dayanak oluşturan olayda iş kazası, karar metninden anlaşılacağı üzere, 22.7.1973 gününde meydana gelmiştir. Davacı ise, iş kazası nedeniyle gelir bağlanması için, Kuruma 31.1.1980 gününde başvurmuştur. İş kazasının meydana geliş tarihi ile başvuru tarihi arasında, görüldüğü üzere, 5 yıldan fazla, yani yaklaşık 6 yıl 5 ay gibi bir süre bulunmaktadır. Diğer bir söyleyişle, davacı; iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını isteme hakkını, süresinde, yani SSK. m. 99/I'de belirtilen 5 yıllık süre içinde kullanmamıştır.

İşte, Yargıtay 10. Hukuk Dairesi; davacının, sosyal sigorta hakkını (iş kazası nedeniyle gelir bağlanmasını isteme hakkını) SSK. m. 99/I'de belirtilen 5 yıllık hak düşürücü süre içinde kullanmamış oluşu üzerinde durarak, alt mahkemenin kararını bozmaktadır. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin kararı, bu yönüyle yerindedir.

d) Hak düşürücü sürelerin diğer bir özelliği de, bunların yargıç tarafından kendiliğinden (re'sen) gözönünde bulundurulmaları zorunludur (bak. K. Tunçomağ, Türk Borçlar Hukuku I, İstanbul 1976, sh. 1236).

Yargıtay 10. Hukuk Dairesi, inceleme konusu kararında belirtilen hususu isabetle açıklayarak, olayda söz konusu olan 5 yıllık hak düşürücü süreyi, mahkemenin (yargıcın) kendiliğinden (re'sen) gözönünde bulundurması gerektiğini belirtmiştir (Öğreti de bu konuda aynı görüştedir, bak. Cuhruk/Çolakoğlu/Bükey, sh. 1000; Çenberci, sh. 743; Tuncay, sh. 112).

4. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin, kararına dayanak yaptığı ikinci hukuki gerekçe: iş kazası nedeniyle işverene karşı açılan maddi tazminat davasında, sigorta yardımlarının indirilmemiş ve böylece de, maddi zararın tümünün, işverence giderilmiş olmasıdır. Buna göre; bir de ayrıca Kurumdan iş kazası nedeniyle gelir bağlanması istenildiğinde, böyle bir isteğin yargı yerince kabulü, davacıyı sebepsiz zenginleştirecektir.

a) Sigortalının iş kazası sonucu yaralanması, meslek hastalığına tutulması veya ölmesi durumlarında, sigortalı veya haksahibi yakınları, zararlarının giderilmesi için Sosyal Sigortalar Kurumu'na veya işverene başvurabilir.

aa) Başvurmada öncelik açısından, herhangi bir sıra gözetilmemiştir. Değişik bir söyleyişle, sigortalı ile haksahibi yakınları, Kurum ile işverenden hangisine önce başvurmaları gerektiği konusunda, serbesttir. Ancak, uygulamada Kurumdan parasal yardım almak, açılacak bir dava sonucunda işverenden tazminat almaktan çok daha kolay olduğu için, bu gibi durumlarda sigortalı veya haksahibi yakınları, genellikle önce Kuruma başvurur ve ancak Kurumun gideremediği zararları için, işverenden tazminat isterler (K. Tunçomağ, İş Hukuku, I, Genel Kavramlar - Hizmet Sözleşmesi, İstanbul 1981, sh. 259).

bb) İş Kazası veya meslek hastalığı sonucunda sigortalının veya haksahibi yakınlarının uğradıkları zarar, Kurumca yapılan yardımların üstünde olabilir. İşte, bu fazla, yani Kurum yardımlarıyla giderilemeyen zarar, işverenden istenebilir. Çünkü, bunu engelleyici bir hüküm, yasalarda, sözelimi Sosyal Sigortalar Kanununda veya Borçlar Kanununda bulunmamasında ve bu nedenle de, genel hükümlere dayanılmaktadır (Tunçomağ, İş Hukuku I, sh. 259 - 260. Ayrıca bak. Çenberci, sh. 292; K. Oğuzman, «İş Kazası Veya Meslek Hastalığından Doğan Zararlardan İşverenin Sorumluluğu», İHFM. XXXIV, 1 - 4 (1969), sh. 334; Saymen/Ekonomi, sh. 134 - 135; S. S. Tekinay, «İş Kazalarından ve Meslek Hastalıklarından Dolayı İşverenin Sorumluluğunun Sınırlanması Meselesi», MHAD. II, 3 (1968), sh. 89 - 91).

c) İş kazası veya meslek hastalığı sonucunda zarara uğrayan sigortalı ile haksahibi yakınları, Kurum yerine, doğrudan işverene de başvurabilir. Çünkü, yasal süre içinde Kuruma başvurmayan sigortalı veya haksahibi yakınları, işvereni daha haklarını yitirmemektedir (Tunçomağ, İş Hukuku I, sh. 260).

İnceleme konusu Yargıtay kararının dayandığı maddi olayda da, sigortalının haksahibi yakınları, önce işverene başvurmuşlardır.

b) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu ölen sigortalının haksahibi yakınları, işverenden maddi tazminat (destekten yoksun kalma tazminatı) isteyecektir.

aa) Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan alınmış olan yardımın (gelirin) peşin sermaye değeri, sigortalının ölümü nedeniyle hükmedilecek destekten yoksun kalma tazminatından düşülecektir (Bak. *Cuhruk/Çolakoğlu/Bükey*, sh. 336; *Çenberci*, sh. 260 ve 745; *Tunçomağ*, İş Hukuku I, sh. 264 - 265 ve orada yer alan Yargıtay kararları). Doğallıkla bu, haksahibi yakınların önce Kuruma başvurmuş olmaları durumu için söz konusudur. Buradaki amaç, çifte (mükerrer) ödemenin önlenmesidir.

bb) Daha önce Sosyal Sigortalar Kurumu'ndan alınmış bir yardım (gelir) yoksa; sigortalının ölümü nedeniyle hükmolunacak destekten yoksun kalma tazminatından, yapılmış bir sigorta tahsisinin bulunmayışı nedeniyle herhangi bir peşin sermaye değerinin düşülmesi söz konusu olmayacaktır. Nitekim, bu durumda ortada, bir çifte ödeme durumu da henüz bulunmamaktadır (*Çenberci*, sh. 745). Kurumdan yardım (gelir) almamış olan sigortalı yakınları, bu durumda gerçek zararlarının tamamı için işvereni dava edebilecektir (*Tunçomağ*, İş Hukuku I, sh. 264).

Belirtilen bu görüş, Yargıtay tarafından da benimsenmiştir. Nitekim, *Yargıtay Hukuk Genel Kurulu*'nun bir kararında, "... Sosyal Sigorta Kurumu davacıya bir ödeme yapmamıştır. O yolda bir ödeme yapılmamış olması mağdur işçinin tam tazminat isteğine engel olamaz. Sosyal Sigorta Kurumunun davacıya ödeme yapmamış olması, süresinde başvurulmamasından ileri geldiği mahkemece kabul olunmuştur. Sigorta kurumunun davacıya bir ödeme yapmış olması halinde davalıya rücu edecektir. Her halde zararın tamamını davalı ödeyecektir. Davacının zararı kısmen kurum tarafından ödenmediğine nazaran bunun tamamını davalıdan istemek yetkisi vardır..." (Yarg. HGK., 18.1.1969 - 1967 - 9 - 111/49 - RKD. IV, 8 (1969, sh. 238) denilerek, gerçek zararın tümü için işverene başvurulabilmesi esası açıklanmıştır.

cc) İnceleme konusu Yargıtay kararının dayandığı olayda da, sigortalının haksahibi yakınları, iş kazası nedeniyle işverene karşı maddi tazminat davası açmışlar ve bu dava sonunda hükmolunan tazminattan sosyal sigorta tahsisleri düşülmemiştir. Böylece, sigortalının haksahibi yakınlarının gerçek zararının tümü, giderilmiş bulunmaktadır.

c) Herhangi bir nedenle Kuruma başvurulmayarak önce işverene yönelindiğinde, artık tekrar Kurumdan sosyal sigorta yardımı yapması (gelir bağlaması) istenemeyecektir. Böylece, sigortalının veya haksahibi yakınlarının, önce işverene ve sonra da Kuruma başvurması, olanaksız bulunmaktadır. Oysa, bunun tersi, yani sigortalının veya haksahibi yakınlarının önce Kuruma ve sonra da Kurumca karşılanamayan zararlarının giderilmesi için işverene başvurması, yukarıda (II 4 a aa - bb) görüldüğü üzere, olanaklıdır.

aa) İşverenden sonra Kuruma başvurularak yardım istenememesinin nedeni, işverene başvurulduğunda, gerçek zararın tamamının işveren tarafından giderilmesidir. Nitekim, Kurumdan önce işverene başvurulduğunda, hükmolunacak tazminattan sosyal sigorta yardımları düşülmemekte ve sigortalının veya haksahibi yakınlarının gerçek zararlarının tamamının giderilmesine çalışılmaktadır.

İşte, sigortalı veya haksahibi yakınları, Kurumdan önce işverene başvurup gerçek zararlarının tamamını tazmin ettirdikten sonra, Kurumdan sigorta yardımı yapılmasını istemiş ve de bu istekleri Kurumca kabul edilerek sigorta yardımı yapılmış olsa, çifte ödeme nedeniyle, bu onların sebepsiz zenginleşmesine yolaçacaktır. Nitekim, Yargıtay 10. Hukuk Dairesi de; inceleme konusu kararında, yerinde olarak, söz konusu durumu belirtmiş bulunmaktadır. Bu yönüyle de, inceleme konusu Yargıtay kararı, yerindedir.

bb) Sigortalı ile haksahibi yakınlarının işverenden sonra Kuruma başvurarak gelir bağlanmasını isteyememeleri için, bunların herhangi bir nedenle işverenden önce Kuruma başvurmamış olmaları yeterlidir. Değişik bir söyleyişle; sigortalı veya haksahibi yakınları, Sosyal Sigortalar Kurumu'nu ister zamanında, yani SSK. m. 99/I uyarınca 5 yıl içinde dava etmemiş ve isterse zamanında dava etmiş olsunlar, önce işverene başvurup zararlarını tamamen tazmin ettirmişlerse, sonradan Kuruma başvurarak sosyal yardım yapılmasını (gelir bağlanmasını) isteyemezler. Sigortalı veya haksahibi yakınlarının zararının tamamen giderilmesi, işverene karşı açılan tazminat davasında sigorta tahsislerinin düşülmesi ve çifte ödemenin olanaksız bulunması gibi nedenler, kanunca, bu konuda engel oluşturmaktadır.

İnceleme konusu Yargıtay kararında, bu konu açıklığa kavuşturulmuştur. Buna karşılık kararda; davacının gelir bağlanması isteği, maddi tazminat davasında sigorta tahsislerinin indirilmemiş oluşunun yanısıra, ilgilinin zamanında Kuruma başvurmamış olması nedeniyle de, yerinde görülmüştür. Söz konusu kararın anlatımı, belirtilen durumıyla tersinden ele alındığında ise; önce işverene başvuran davacının, zamanında Kuruma başvurmuş olması durumunda, gelir bağlanmasını isteyebileceği gibi doğru olmayan bir sonuca ulaşılmaktadır. Bu nedenle, Yargıtay 10. Hukuk Dairesi'nin, inceleme konusu kararında doğru bir sonuca varırken, gerekçe olarak «sigorta tahsislerinin maddi tazminat davasında indirilmemiş olması»nın yanısıra, ayrıca, «ilgilinin hakkını zamanında kullanmamış oluşu» üzerinde de durması uygun düşmemiştir.

III. Yargıtay 10. Hukuk Dairesinin inceleme konusu kararı, birçok yönden öğretici ve uygulamaya yol gösterici nitelikte olup, öz bir anlatımla değişik sorunları sergilemektedir. Söz konusu kararın, doğru bir sonuca ulaşmış bulunduğu söylenebilir. Ancak, çözüm yolu (gerekçe) olarak kararda, ayrıca davacının SSK. m. 99/I gereğini yerine getirip getirmediğinin araştırılmış bulunması, kararın yanlış anlaşılmaya yolaçıcı bir nitelik kazanmasına neden olmuştur.